

Indlæg fra
Iris Nørlund Troelsen

Indlægget er uddrag af "Min historie" fra side 28 til side 46. Bogen kan lånes på biblioteket.

Ilskov

Jeg fik plads hos Hr og Fru Dalgas i Ilskov i 1948, det blev min skæbne, for der mødte jeg min store kærlighed, Johan som også blev min ægtemand og livsledsager.

Pladsen var god, her trivedes jeg selv om maden ikke var nær så god som Fru Mikkelsens men her mødte jeg ingen mistro, tværtimod; så her var godt at være. Men dette var et herskabshjem; her lærte jeg hvordan man omgås fine folk, og hvordan man taler til dem og om dem. En dag var Hr Dalgas lige gået igennem køkkenet da Fru Dalgas kom ilende og spurgte om jeg vidste hvor hendes mand var, ja sagde jeg - han er lige gået ud af bagdøren - hun bagefter, men stoppede i døren og sagde "Iris det hedder Hr Dalgas er lige gået ud af bagdøren.

Alt hvad jeg havde lært om rengøring demonstrerede jeg i min nye plads, en dag jeg skurede vindues fælserne sagde Fru Dalgas; Iris at du gider, ligeledes sagde hun at jeg ikke skulle ligge på knæene og vaske gulv dertil havde de en gulvskrubbe, endvidere skulle gulvene kun vaskes når de var snavsede, så alt hvad jeg havde lært hos smedekonen om rengøring blev kasseret.

Det var et stort hus med mange værelser og store bøjede gulve, husstanden bestod af Hr og Fru Dalgas, de hjemmeboende børn Carlo på 17, Grøthe på 15, Ellen på 14 og jeg selv på 16 som automatisk blev medlem af familien. Vi fire var et godt team, vi blev hurtigt gode venner og stod sammen i tykt og tyndt.

Skete der noget kulturelt i Herning og omegn, var vi alle fire tvungne til at være med, jeg nød i fulde drag at gå i teater, i biograf og til koncerter hvor billetten var betalt--- naturligvis ikke af mig selv.

Jeg blev ikke overanstrengt, når gulvene skulle bones skulle alle hjælpe til, så det blev som regel til en festforestilling, og til hovedrengøring var der kone hjælp.

Jeg fortalte Fru Dalgas at jeg blev dårlig når jeg skrabe kartofler, min mor sagde det var skaberi, fru Mikkelsen mente det var for at slippe for at skrabe dem, men Fru Dalgas sagde at så skulle jeg bare vaske kartoflerne så spiste vi dem men skrællen på.

Maden var ikke det store sus, men jeg var konstant sulten og spiste alt med god appetit, det faldt ofte Hr Dalgas for brystet, så han deklamerede ved frokostbordet, "med det lidet må man nøje, med det meget må man døje" det hjalp ikke meget for så spiste jeg resterne ude i køkkenet bagefter, og det gav bonus for jeg voksede 14 cm i de halvanden år jeg var hos familien.

Fritiden blev brugt i skolen til gymnastik, i forsamlingshuset til biograf og bal, ellers var der almindelig samling i ventesalen på stationen, larmede vi for meget blev vi smidt ud.

Var der familiefest i forsamlingshuset var det skik at tjenestepiger blev lånt ud til servering, så jeg var med til Bryllupper både sølv og guld, til konfirmationer og fødselsdage og lærte efter hånden hele sognet at kende, arbejdet kunne være strengt men det var festlige dage, og efter serveringen var vi med på dansegulve.

I den tidlige forår 1949 mødte jeg Johan som lige var kommet hjem fra soldatertjenesten på Bornholm, jeg troede ikke jeg havde en chance for han var så flot, han lignede Errol Flynn en kendt amerikansk filmskuespiller, og jeg har aldrig været nogen skønhed, men det var mig han ville være sammen med, han slæbte mig helt bogstavelig med hjem til sine forældre Johanne og Ingvar Troelsen, hans søster Inger og lillebror Leo, jeg blev hjertelig modtaget af alle. Hans Far var muremester så Johan arbejdede for ham som murersvend dog uden svendebrev.

Jeg måtte så gøre gengæld og efter mange og lange overvejelser inviterede jeg Johan med hjem til Ikast. Min Mor havde sagt at den første kæreste vi bad med hjem til fortæring, havde vi bare at gifte os med, for hun ville ikke føde på en række skiftende kærester, - derfor de lange overvejelser.

Fra vi mødtes tilbragte vi al vor fritid sammen, Johan havde en gammel motorcykel så vi kom langt omkring men det skete tit at skidtet gik i stå og var umulig at starte igen, mange kilometer har vi vandret med den tunge maskine på slæb og først kommet hjem hen på morgenstunden.

Johan prøvede ihærdig på at komme i seng med mig, han prøvede oven i købet med sine mange erfaringer, da det endelig lykkedes viste det sig at han slet ingen erfaringer havde, da jeg heller ingen havde, blev det en grinagtig forestilling hvor det vi ville overhovedet ikke lykkedes, næste aften havde vi bedre held med det, og siden dyrkede vi hinanden flittig. Vi blev forlovede på Johans fødselsdag d 12 juli 1950.

Efter 1½ år hos familien Dalgas sagde jeg op, jeg fandt en plads i Herning hos en slagter Hansen, det var at komme fra paradiset direkte til helvede, slagteren havde 3 piger fra sit første ægteskab på 12, 14, og 16 år, de var søde og hjælpsomme, Hans Peter var 2 år og frugten af det andet ægteskab, slagterens anden kone og han selv var ikke tykke, de var over fede, og de var ondskabsfulde, de skældte ud og råbte og skreg over det mindste, det var næsten ikke til at holde ud. Efter 14 dage faldt jeg i kælderen med en mælkeflaske i hånden, blodet fossede ud så der blev ringet efter ambulancen, inden den kom haglede ondskabsfulde gloser ned over mig såsom, dovne tøs, ugidelig tøjte, uduelig til børn ja uduelig til alt, slagteren stod så tæt på mig at hans spyt regnede ned over mit ansigt. Det var held i uheld med den mælkeflaske.

Fru Dalgas havde givet mig en skriftlig anbefaling, selvom det var gammeldags var jeg stolt af den, jeg havde naturligvis vist den til fru Hansen, og tænk den dumme kælling ringede til fru Dalgas og skældte ud over anbefalingen, fru Dalgas gjorde kort proces, sagde at det hun havde skrevet var hendes mening, at hun ikke interesserede sig for fru Hansens mening, og havde så ringet af.

Hånden havde taget en del skade, senerne var skåret over så to fingre var stive så jeg flyttede hjem og boede der til hånden var lægt, min far klagede over at have mig på kost så jeg søgte og fik arbejde på Vagn Iversens fabrik, dengang var der mangel på arbejdskraft så alle kunne bruges, selv en med to stive fingre. Arbejdet var både sjov og godt betalt, og c.a, 10 år efter kunne jeg bevæge fingrene igen.

Mary og jeg kom godt ud af det med hinanden, men det skete også at vi sloges brødt, en dag havde jeg (lånt) en af Marys bluser, hun blev sur og forlangte den tilbage, da jeg ikke straks parerede ordre ville hun hive den af mig, jeg var ved at lave kaffe, hun var ved at smøre

honningmadder, i løbet af en halv time var hele køkkenet, plus Mary og jeg smurt ind i kaffe og honning. Vi blev gode venner under rengøringen. Men tænk vi var 17 og 18 år.

I maj 1951 havde jeg nok en fiasko, jeg havde taget plads som gangpige på Herning sygehus Mary havde arbejdet der et stykke tid og kunne lide det, det kunne jeg ikke, jeg fik en arbejdsplan men jeg kunne ikke engang nå halvdelen af arbejdet, så jeg stak af efter en uge, det var bare om at komme væk før skidtet hobede sig op. Derefter fik jeg arbejde på en lille systue i Herning hvor vi syede finere undertøj.

Foruden at være en flot fyr, et godt og venligt menneske, havde Johan en anden god side netop der hvor tegnebogen sidder, hvis jeg ytrede ønske om noget, købte han det på stedet, engang vi var i Herning så jeg en symaskine i en forretning, jeg sagde at det lige var sådan en jeg sparede sammen til, Johan gik lige ind i forretningen og købte den på afbetaling, han betalte 50 kr i udbetaling og sagde at resten skulle jeg ikke bekymre mig om, symaskinen har jeg endnu og den har tjent sig selv ind mange gange, jeg gik straks i gang med at sy min brudekjole og resultatet blev flot.

Samme år forærede Svigerfar os en byggegrund, et stykke af hans store have hvor vi begyndte at bygge et lille hus i fritiden, Johan som murer og jeg som arbejdsmand. Huset bestod af en stue med kamin, et lille køkken med jern komfur, et soveværelse og et lille toilet, hele herligheden (det syntes vi dengang det var) kostede 11,000 kr.

Den 28 december blev vi viet i Ikast kirke, festen blev holdt derhjemme i skolegade i kælderen, huset havde mine forældre købt året før, det var begrænset hvor mange gæster der kunne være i den lille festsal, så det var et lille bryllup, min søster Mary og Erling var blevet gift 3 måneder før så der var heller ikke råd til mere, vi fik ikke vin til maden, men sodavand og postevand.

Men vi var oven ud lykkelige, nygifte, et helt nyt hus hvor alt var nyt, og jeg 18 år gammel havde jeg aldrig lært at lave mad, jeg blev heller ikke god til det men Johan var godt tilfreds og han kritiserede aldrig min kogekunst.

Han var ellers så bund forkælet, det samme var hans søskende, svigermor passede dem op i alle ender og kanter og det regnede han med at jeg fortsatte med, så dermed startede vores første lille krig, Johan ville ikke skifte undertøj hvis det ikke blev lagt frem til ham, det nægtede jeg at gøre da jeg havde vist ham hvor i skabet det lå, han måtte lære selv at finde sit tøj, han var lige så stædig for der gik 3 uger før han fandt det, da havde jeg også vibreret på næsen hver gang han var indenfor rækkevidde.

Når vi var ude og kom hjem til et koldt hus, gik Johan som det naturligste af verden ind til sine forældre og blev der til jeg havde fået huset varmet op, en søndag aften kom vi hjem fra Ikast, det frøs 15 % og jeg var højgravid, da gik han som sedvanlig ind til sine forældre, jeg fik hentet brændsel fik tændt op mens jeg stor tudede over min forkælede mand der havde det lunt og godt, så rullede jeg hans sengetøj sammen, tog det med derover og smed det på gulvet foran ham og sagde "her er dit sengetøj du vil jo hellere være her så du må hellere flytte tilbage" det hjalp han lærte at tage vare på sin kone og senere sine børn.

Johan arbejdede i skoven om vinteren og hos sin far som murer så snart det var frostfri til frosten igen bed en i næsen, timelønnen dengang var 2kr og halvtreds øre. Jeg arbejdede på fabrik i Herning hvor vi syede undertøj og tjente knap så meget, men økonomisk havde vi det godt, og vi ventede vores første barn.

Tove blev født den 26 januar 1953 hjemme i det lille hus, en velskabt pige med langt mørkt hår, jeg var holdt op med at arbejde så jeg passede bare hende Johan og det lille hus, det var til at overkomme men min svigermor var så bange for at jeg ikke passede hendes lille guldklump af et barnebarn godt nok, så hun holdt øje med alt i, især barnevognen når den

stod ude, hun var altid først på pletten når Tove vågnede, så stak hun en finger ind i bleen og sagde "Hun har pisseset" en dag blev det mig for meget og jeg sagde "Heste pisser men Tove har bare gjort sig våd" Det hjalp lidt.

Svigermor var utrolig rar og god af sig og ville hjælpe allevegne, hun kom 6-7 gange daglig jeg nænnede ikke at skælde ud, så da Tove var et år foreslog jeg at hun passede Tove og jeg tog på arbejde, dengang var der arbejde til alle, svigermor var henrykt over forslaget, det samme var jeg for svigermor gik over til os om morgenen så Tove kunne sove til hun selv vågnede. Jeg kom til at sy finere undertøj på fabrikken - Edelweiss det var på akkord så jeg tjente mere end Johan, det var en torn i øjet på min svigerfar, han påstod at et Kvindemenneske aldrig kunne fortjene mere end en mand, han var en rigtig mands schauvenist.

Jens Erik blev født den 19 maj 1956, en lille personlighed lige fra starten, når han blev lagt til brystet forhastede han sig ikke men diede langsomt og længe til han var mæt, det kunne tage over en time, bagefter sov han så et halvt døgn ad gangen, jordmoderen sagde at det gik ikke vi skulle vække ham hver fjerde time, det gjorde vi så om dagen men om natten fik han lov at sove til glæde for sin lille familie. Han udviklede sig til en køn og klog lille herre der aldrig forhastede sig, alt blev gjort med omtanke - langsomt men sikkert - han fulgte ikke strømmen men gik ofte direkte imod den.

Årene gik med slid og slæb, vi købte en motorcykel med sidevogn, en VICTORIA, det var kold om vinteren men så lånte vi svigerfars gamle fordvogn indtil vi fik råd til bilen; en lysegrøn FIAT 600 den var vi stolte af især Johan, vi byggede til det lille hus, vi fik oliefyrr og badeværelse nu var det slut med at benytte skolens baderum om lørdagen selv om det havde været aldrig så hyggeligt.

En sommer lejede vi et sommerhus i Søndervig og havde en herlig ferie, vi var Johans forældre hans søster Inger og os fire, inden vi forlod vores ferieparadis havde svigerfar købt en grund for 3 tusind kroner, næste år I 1960 købte vi I fællesskab et havehus som blev sat på en sokkel, der var jo murere nok i familien da Johans lillebror også var murer, vi byggede et værelse og toilet til, der gik ikke lang tid så byggede vi en stor havestue til, hele familien Troelsen ejede det men familien var også blevet større idet både Inger og Leo var blevet gift og havde fået børn, så enten var vi sammen eller også skiftede vi til at være der, sådan gik der nogle år, børnene fik en line om maven når vi badede i Vesterhavet, vi fik mange venner der ude og vi holdt nogle gevaldige abe fester.

En dag hørte jeg svigerfar drøfte med en tekstil fabrikant; det forkerte I at et kvindemenneske kunne tjene mere end en mand, det var ham en torn I øjet at jeg tjente mere end Johan; Fabrikanten sagde at på akkord fortjente kvinderne meget mere end de fik, at de var 150% effektive, så effektive at de efter 10 år på akkord, ikke var mere værd end at trække ned bag laden og skyde;

Jeg blev noget chokeret og kunne ikke få fabrikantens ord ud af hovedet, Johan og jeg knoklede for at få større hus, større bil og finere u nødvendigheder, børnene havde vi knap tid til, dem forkælede svigermor så de led heldigvis ingen nød.....Men men noget savnede de alligevel og det finder man først ud af når det er for silde.

Mor og far var blevet separeret, de havde længe levet hver for sig, far boede i kælderen, mor boede på loftet, selve lejligheden var neutral område hvor de viste den pæne fasåde frem når der kom fremmede, eller når vi kom hjem på besøg, hvis man kom uanmeldt kunne man finde breve eller små billetter med meddelelser, når de ikke talte sammen skrev de trods alt sammen. De gik til mægling hos pastor Johansen, men det hjalp nu ikke det mindste. Skilsmissten var en realitet og meget traumatisk for man blev ganske enkelt ikke skilt i de kredse mor og far tilhørte.

Mor købte et hus i Sunds og flyttede dertil, vi bakkede hende op og hjalp hvor det var muligt, min far måtte klare sig selv, også han købte et lille hus som lå imellem Hammerum og Ikast - vi besøgte ham ikke i lang tid - så sagde mor at det kunne vi ikke være bekendt, at der ingen splinter gik af os med et besøg. Vi besøgte far nogle få gange, men han var blevet mere mærkelig end han var i forvejen, vi modtog alle mange og lange breve med det værste sludder, ondskabsfulde og u sandfærdige ind imellem venlige, jeg smed dem alle i brændeovnen, jeg var ville ikke risikere at mine børn skulle få fingre i dem.

Mor kunne ikke finde melodien i Sunds hun trivedes ikke. En dag fik hun besøg af sin gamle chef fra fabrikken B.H.I. han spurgte om det ikke var på tide at hun kom tilbage til Ikast, hendes symaskine stod og ventede på hende og han havde en lejlighed på hånden, det kan nok være mor blev glad, hun slog til med det samme og flyttede tilbage til Ikast, senere solgte hun huset i Sunds og købte huset Enghavevej 16.

Jeg havde skiftet arbejde, nu syede jeg fine kjoler og dragter, en udfordring men mere spændende end undertøj, på min nye arbejdsplads var der i væveriet ansat nogle folk fra Ikast, deriblandt en rapkæftet kælling, en morgen hvor der rasede en forrygende snestorm ankom de meget opstemte, kællingen kæftede op og sagde at de nær var kørt i grøften ud for Skipper Skræk, men så var de da sikre på at de kunne komme ind under hans varme dyne. Jeg kom til at følges med kællingen op ad trappen og hun spurgte hvor jeg kom fra, det fortalte jeg men sagde at jeg havde trådt mine barnesko i Ikast, så ville hun vide hvem mine forældre var, jeg sagde at min mor hed Kirstine Jensen og boede på Enghavevej, hende kendte hun ikke, så sagde jeg "men du kender min far for det er Skipper skræk" hun blev hvid i ansigtet og gik baglæns ned i væveriet, siden så vi hende ikke mere i frokoststuen, de andre fra Ikast sagde at nu havde hun for en gangs skyld bidt sig selv på sin giftige tunge og det havde hun godt af.

Arbejdstiden dengang var fra 7 morgen til 17 aften, en dag efter arbejdstid skulle jeg købe et par strømpebukser til Tove, jeg jagede for der var kun 10 minutter til bussen gik, I forretningen blev jeg spurgt om hvor gammel Tove var---- det kunne jeg ikke huske, i bussen hjem blev jeg klar over hvor hjærneblæst jeg var blevet, at jeg faktisk ikke var bedre værd end at trække ned bag laden, kort tid efter sagde jeg op.

Stået af rotteræset blev jeg mere menneskelig, svigermor var glad og tilfreds med at blive afløst som barnepige, børnene savnede hun ikke for de løb jo ud og ind hos hende så hun fortsat kunne forkæle dem. Johan havde lige udset sig en større bil så han var ikke helt tilfreds med min beslutning, han puslede i den tid med tanken om at starte sin egen firma, svigerfar havde solgt sit firma til Arne Pedersen, en lille mager hidsigprop, langhåret sjusket og langskægget, og så bandede han som ind i helvede, ham kunne Johan ikke lide at arbejde for, så han begyndte for sig selv med en murer foruden sig selv og en arbejdsmand, det gik bare derudad, dengang var der virkelig gang i byggeriet, jeg blev hans sekretær, og jeg flirtede ind imellem med Chefen.

Da jeg havde gået ledig 14 dage fik vi besøg af Peter og Anna Laursen, de havde tekstilfabrik i Ikast, de spurgte om jeg ikke kedede mig for de havde bestemt at jeg skulle arbejde for dem, jeg skulle sy herre og drengetrusser hjemme hos mig selv, jeg sagde ja og dagen efter ankom symaskinen og jeg kom i gang med det dejligste samarbejde med Peter og Anna i de næste 27 år, Danmarks bedste chefer, arbejdet var godt betalt og jeg syede kun 3-4 timer om dagen mens børnene var i skole.

Tove havde udviklet sig til en lille gammelklog størrelse, hun talte bredt jysk som sin Bedste, da hendes kusiner ikke kunne sige saks og seks spurgte de Tove, det klarede hun ved at sige saws og sejs. Hun belærte os om børneopdragelse med sit "det sejer Bedste" 5 år gammel holdt hun altid

øje med posten, jeg spurgte hende hvorfor hun havde så travlt med den post, hun sagde "jow for a ska øwer te Bedste å løs æ dødsannoncer.

Det skete jo at Tove og Jens Erik kom op at slås, så kom svigermor sturtende helt ude af sig selv men jeg beroligede hende med at de klø de gav hinanden var jeg fri for at give dem, svigermor var rystet og meget forarget, hendes tanker om mig som børneopdrager var ikke mange sure sild værd - men hun sagde ikke noget.

I skolen klarede Tove sig fint, flittig og sirlig var hun med sine lektier og hjemmeopgaver, men et lille rodehoved herhjemme. Nu mange år senere må jeg erkende at vi overlod hende alt for meget til svigermor, bedste satte sit præg på hende, overtog hende bogstavelig talt, vi mistede hendes fortrolighed og det har siden ikke været muligt at genoprette den, men hun er den altid søde og kærlige datter.

Jens Erik som var 5 år måtte vænne sig til symaskinen om formiddagen (den larmede nu ikke så meget) det klarede han fint, hans yndlingsplads var under skrivebordet hvor han filosoferede over livets mangfoldigheder, og han snakkede højt om både mennesker og dyr, hvis jeg spurgte om han ikke ville ud at lege i det gode vejr, svarede han "det kan jeg ikke for så forsvinder min gode tanke" Johan og jeg havde produceret en rigtig lille enspænder, hvem af os han havde det fra har vi aldrig fundet ud af men han var altid glad og godt tilpas.

Da Jens Erik blev 6 år fik han en cykel af sin tante Inger, han mente det var alt for farlig at køre på den i stedet skilte han den ad og samlede den igen til han kendte hver eneste skrue og møtrik, han var meget teknisk anlagt; men fik dog lært at cykle på den.

Den sommer fik vi besøg af mor og hendes søskende samt deres mænd og koner som var på den årlige udflugt rundt til resten af familien, de tilhørte alle Luthers mission og levede meget asketisk, så Johan fik pålæg om ikke at bände mens de var på besøg (hvad han var slem til) jeg serverede kaffe med hjemmebag, man skulle jo vise sig, alt gik godt til cigaretter og cigarer gik rundt, morbror Harald sendte kassen videre til Jens Erik og spurgte om han var begyndt at ryge, den lille snus fornuftige purk svarede "nej jeg hverken ryger eller drikker eller bänder" så sukkede han og tilføjede "men min far gør alle tre ting" der blev total stille indtil min mor brast i latter med et indianerhyl.

Yndlingsbarnet Linda var fløjet fra reden, hun giftede sig med en kjøbenhavnner som mor sagde og københavnerne syntes hun ikke om. John Sander Pedersen var nu fra Rødovre men mor mente det kom ud på et, til trods for sit tilhørsforhold til hovedstaden blev John' mors yndlingssvigerson han var fik på fingrene og altid villig til at reparere og forbedre i hus og have, hendes to andre svigersønner var skam også både dygtige og villige, de fik bare aldrig gjort noget.

Johan klarede sig fint som lille murermester, han og hans lille sjak havde nok at lave så han havde aldrig fri, det havde jeg heller ikke for om aftenen skulle der regnes tilbud ud, Johan var god til regning men pokkers usikker, alt skulle regnes om og om igen, så blev jeg sur for når jeg havde regnet noget ud en gang gad jeg ikke regne det om, det gav jo små skænderier, de store var når han købte noget til firmaet og ikke meddelte det til sekretæren og det skete tit, han sagde at han som mester ikke ville kontrolleres af sin kone så det var ikke altid lige sjovt at have eget firma men vi tjente gode penge, Johan var en dygtig og samvittighedsfuld håndværker der aldrig gik på akkord med kvaliteten.

Flirteriet med chefen fik følger, den 23 oktober 1962 kom lille John til verden, navnet kunne ikke være anderledes da jeg lige havde læst John Steinbecks Vredens druer, dels var det en forkortelse

af Johan og navnet går igen i flere generationer tilbage til kartoffeltyskeren Johan Philip Maul som i 1760 kom vandrende med sin familie helt nede fra syd Tyskland til Danmark for at opdyrke alheden, lille John (kælenavn) var 8 eller 9 slægtled.

Tove overtog næsten pasningen af sin lillebror, kun når hun var i skole havde jeg mulighed for at tage mig af den lille trold, og naturligvis når han diede, han blev hele familiens kæledægge og en charmetrøld fuld af narrestreger. Vi kunne gå i byen om aftenen barnepige behøvede vi ikke tænke på det klarede Tove og Jens Erik. Lille John gjorde imidlertid oprør da han var en 2-3 år, han sagde at hans søskende var alt for strenge mod ham, de hundsede med ham og krævede absolut lydighed, Jens Erik forsvarede sig med at det var den eneste mulighed de havde for at opdrage ham, og hvad værre var; det var den eneste opdragelse han fik.

Vores første udenlandsrejse var med bus til Italien, det var sammen med søskende og ægtefæller minus Mary og Erling, de havde slagterforretning og kunne ikke lukke i 2 uger. Vi boede på et familiehotel ved Garda søen hvor vi blev passet op hele døgnet, det var en pragtfuld ferie, så vi fik smag for udenlandsrejser, men vi kunne jo ikke stikke af fra børnene hvert år, Søndervig var ikke børnenes favorit, så vi købte et stort villatelt, og begyndte at campere både i ind og udlandet, børnene kunne lide det især da vi i et julelotteri vandt en 12 fods robåd som straks fik navnet "Cirkeline" Johan købte med det samme en påhængs motor, for når han havde fri ville han ikke ro, Jens Erik og lille John var ellevilde af begejstring, så da det blev forår blev båden placeret på anhængerens telt og alt andet grej blev lagt op i båden, så af sted til Venø hvor vi slog lejr for hele sommeren, det var næsten som at ha et sommerhus helt for sig selv, vi var der hele ferien og hver week-end lige til efteråret, Venø var bedre end Søndervig; for børnene og for robåden; så det brugte vi i flere år indtil ungerne blev for store og gik deres egne veje.

I 1964 købte vi to byggegrunde, den ene i kanten af skoven hvor vi ville opføre to huse til salg, den anden lige midt i byen nemlig Viggo Betzers baghave hvor vi ville bygge til os selv. De to huse stod færdig i 1965, huset til os selv var ikke påbegyndt, en dag fik vi besøg af en landmand H,P, Hansen der ville sælge sin gård og flytte til byen, Johan sagde hvad huset kostede men H,P, sagde at det ikke var det nymodens hus han ville have men det vi boede i, han hev tegnebogen frem og sagde "hvad koster det, jeg betaler kontant" det kunne vi ikke sige nej til så vi flyttede op i huset ved skoven som kun var 100 kvm, stor men vi klemte os sammen.

Vi havde ingen problemer med at flytte fra huset men det kom bag på os at lille John havde store problemer han sulte strejkede simpelthen, Johan sagde at han nok skulle spise når han blev sulten nok, der gik 4 dage så klattede han om på gulvet, så vidste vi det var alvor og brugte alle kneb for at få mad i ham, smurte jeg mad og sagde det var til Tove så spiste han det når jeg vendte ryggen til. Kom der gæster bad han om at komme med dem hjem, også selv om han ikke kendte dem. En dag var jeg inde hos naboen Erna Dahl og få en kop kaffe, da så jeg lille John komme ind i hendes køkken, kravle op på bænken, tage en tallerken, hælde havregryn op og drysse sukker på, så kaldte han "Erna kom lige og giv mig mælk på" det gjorde Erna, hun fortalte at han kom hver dag og spiste morgenmad hos hende, så lille John kan takke Erna for at han overlevede sin sulte strejke, som i øvrigt varede det meste af et år.

Så begyndte opførelsen af drømmehuset den skulle bygges i fritiden og alle hænder kom i arbejde Tove, Jens Erik, ja selv lille John var med overalt, jeg var murerarbejdsmand, vennerne gav ofte et nap med, en dag kom en af vennerne med en pose bajere, jeg sagde nej tak, for jeg kunne ikke lide øl, Holger sagde at øl skulle jeg have lært at drikke hvis jeg ville være en ordentlig murerarbejdsmand, det ville jeg gerne så jeg drak pligtsskyldig bajeren og opdagede at trillebøren var blevet lettere og blandemaskinen meget nemmere at håndtere, derefter satte jeg stor pris på øl, og det har jeg gjort lige siden.

Finn Larsen som var kommis i brugsen var en flittig hjælper, han var forlovet med Inge Esbjerg og de gik i giftetanker, de købte så huset vi boede i og bød til bryllupsfest i Søllested på Fyn hvor de begge kom fra. Den dag vi kørte til bryllup udbrød der brand i byens tømmerværksted, Johan og uddeleren Knud Erik Knudsen der var frivillige brandsvende, var hurtige til at komme ud af byen. Det var en herlig fest om natten boede vi på Hårby kro, vi spiste morgenmad sammen med brudeparret og den nærmeste familie før vi tøffede af hjem til Ilskov. Desværre var det, at døre, vinduer og skabe til det nye hus var blevet brandskadet og det satte færdiggørelsen af huset langt tilbage.

Inge og Finn skulle overtage huset 1 november 1966, det gik de med til at udsættet til 12 december. Den dag flyttede vi ind i et halvt færdigt hus, vinduer og de udvendige døre var sat i, køkkenet var der intet af så komfuret stod i baggangen med alt vores husgeråd i papkasser på et campingbord, toilettet fungerede heldigvis men der var ingen døre i så det var ret primitivt men vi havde det festligt, børnene fik deres værelser med deres papkasse med tøj, væggene dekorerede de med tegninger og farver, denne gang var der heldigvis ingen problemer med Lille John, min symaskine og jeg fik også eget værelse, det var det eneste der rigtig fungerede normalt, jeg syede på livet løs mens håndværkere arbejdede rundt i huset, de spurgte pænt om lov til at låne toilettet, det var næsten nødvendigt når der ingen døre var i huset, efterhånden som noget blev færdig kunne jeg lægge på plads og julen stod lige for døren, til tømmerne sagde jeg at det eneste jeg ønskede mig til jul var køkkenbord med vask, det stod klar juleaftensdag køleskabet kom også på plads, flere papkasser kunne tømmes, gardiner i stuen kom også op men vi havde ikke mange møbler, jeg lavede nogle store juledekorationer vi fik et kæmpe juletræ, dertil glæden over hvad vi og andre havde nået var medvirkende til at vi fejrede nok den bedste juleaften nogensinde.

Tove blev konfirmeret om foråret og festen blev holdt i det nye hus som var helt færdig. Ikke ret længe efter kom hun slæbende hjem med en soldat og meddelte at det var hendes kæreste, den var lidt svær at sluge og vi taklede det nok dårligt, for derefter tog hun bare soldaten med over til sin bedstemor, soldaten hed Egon Lauritsen han var møbelsnedker og var fra Bording, en pæn og solid ung mand, han og Tove blev ved at holde sammen så vi måtte jo acceptere det og vi bød Egon velkommen i familien.

I sommeren 1969 mistede vi svigerfar, han døde af lungekræft, det var forfærdeligt for svigermor, hun havde mistet sin gode mand, for det var han, samtidig havde hun mistet ham der bestemte alt, så hun anede ikke hvordan hun skulle klare dagen og vejen alene, det kunne hun heller ikke, hun døde samme år lige før jul. Den gode kone der ville alle sine det allerbedste havde vi mistet, savnet var stort men nok størst for Tove, bedste og Tove var noget helt for sig selv.

Det blev sværere at være lille mester, enten skulle firmaet ekspandere eller også sælges, Johan valgte det sidste, han fik arbejde i et firma i Herning som hellere end gerne opkøbte forskallingsbrædder, skurvogn, blandemaskine og andre ting fra firmaet, så var de sikre på han ikke begyndte igen, og vi havde ingen tab på at afvikle den forretning.

Tove gik ud af skolen efter 9 klasse, fik plads i Ikast i et storkøkken, flyttede sammen med sin Egon, men de store gryder var hende for strenge at håndtere, så hun fandt noget andet arbejde og fik ingen uddannelse, Egon kunne hun bedre håndtere så i 1972 drømte de om at bygge et hus i Ilskov, de købte grund og så tog det efterhånden øvede byggesjak fat igen, hele herligheden stod færdig i 73 og den 8 september stod brylluppet i Ilskov kirke, derefter stor fest i forsamlingshuset med knap hundrede gæster----og det første barnebarn var på vej.

Rene blev født den 19 februar året efter, en dejlig unge og sin far og mors store fryd, vi var blevet bedsteforældre og meget stolte af det.

Der skulle gå 6 år før, det lykkedes Tove og Egon at få endnu en søn, Michael vores anden børnebarn og han var lige så skøn som den første, Tove var dagplejemor så hun kunne selv passe sine sønner; jeg tror faktisk det var derfor hun blev det, hun ville ikke lave den samme fejl som sin mor.

Vi havde købt Inger og Leos andel af sommerhuset, så i 74 byggede vi et nyt og bedre sommerhus med udlejning for øje, det var en dejlig sommer, vi var i Søndervig så meget som mulig, vi boede i det gamle hus mens vi arbejdede på det nye, her kom vennerne også på besøg ofte, men de hjalp bestemt ikke til, de sinkede os tværtimod for de havde altid en pose bajere med, det gjorde nu heller ikke noget for vi havde jo hele sommeren til at gøre arbejdet. Det blev et pragtfuldt hus til den nette sum af 60,000 kr, plus de mange arbejdstimer. Mange nætter især sensommer nætter har vi lagt madrasser ud på terrassen, taget dyner med og ligget og kigget stjerner, i Søndervig var nætterne kulsort.

Jens Erik vores lille filosof, var en rigtig dygtig skoleelev, især til matematik og dansk, men han var desværre ikke særlig populær hos nogle af lærerne, han var provokerende han nægtede at lave idiot opgaver o,s,v, dengang var det lærerne der bestemte hvem der var egnet til videre uddannelse, Jens Erik søgte til realen men blev dømt uegnet, også til den tekniske linie blev han dømt uegnet. Det var virkelig uretfærdig, så med lodder og trisser vi fik ham ind på den tekniske linje i Sunds på prøve, efter tre måneder fik lærerne i Ilskov en NÆSE og Jens Erik kunne flyttes over i realen, det nægtede han fordi han havde den bedste matematik lærer der fandtes på skolen og den lærer skulle undervise realklassen næste år, da ville J.E så tage realen, vi skældte ud fordi han mistede jo et år, men Jens Erik sagde at den eneste betydning det havde var, at der var et år mindre til han blev pensionist. Jens Erik klarede sig fint i Sunds skole trods det at han stadig var provokerende, han blev redaktør for skolebladet "Sladderhanken" og var det til sin realeksamen som han bestod med glans.

Herhjemme var Jens Erik nem og medgørlig hvis man ikke jagede med ham, han eksperimenterede med alt, var noget af en opfinder, kunne reparere det mest umulige, han provokerede kun på sin konfirmationsdag idet han stod op og holdt en meget provokerende tale der chokerede sine forældre og den øvrige familie.

Efter endt skolegang søgte J,E, ind ved militæret som elektronikmekaniker, da han var til prøve i Jonstrup sagde han at hvis han dumpede kom han ikke hjem men flyttede ind på Christiania, vi var meget spændte på om vi nogensinde skulle se vores store dreng. Han klarede prøven og søgte til Skagen efter endt soldatertjeneste, her fik han sin uddannelse og groede fast deroppe på toppen af Danmark, efter nogle få år lejede han fyrpasser huset på højen fyr, et næsten 100 år gammelt hus ikke engang et stenkast fra havet, for når det stormede kom vandet helt op på trappen. Mange pragtfulde ferier har vi tilbragt hos ham på fyret, masser af plads havde han da han stadigvæk var single. Det var dejlig primitiv med udendørs badeværelse, en bruser på en stang i gården bag plankeværket, let at forbinde med vandhanen i køkkenet med varmt og koldt vand.

"Båden" "Cirkeline" som vi vandt i julelotteriet arvede Jens Erik, vi kørte den op til ham i ferien, vi satte laksegarn ud fra stranden, vi røgtede dem tidlig om morgenen, og første gang vi prøvede var der bid, to store flotte laks på ca, 2½ til 3 kg, den ene spiste vi selvfølgelig med det samme, den anden tog vi med hjem så vi kunne bevise for vennerne at det ikke var praleri alt sammen, Jens Erik fangede selv en del laks, sild og rødspætter før interessen faldede.

Charmetrolden lille John var nem, da vi flyttede til hovedgaden 24c var der ingen ting i vejen, men han havde også 4 år gammel, hjulpet med at bygge huset. John havde sine egne meninger, piger ville han ikke lege med, jeg slæbte ham på danseskole som jeg havde gjort med de to andre, men her nægtede han at gå da han opdagede at han skulle danse med en pige, danselæreren spurgte ham hvem han så ville danse med, John svarede at han kun ville danse med mennesker, han var kun 4 år og han slap for danseskolen. i hovedgaden fandt han hurtig nye venner, naboens havde en pige Ghita på Johns alder og en dreng Jens et par år ældre, John var altid i hælene på Jens men endte med at lege med Ghita og opdagede at piger alligevel duede. Ghita og John blev uadskillelige lige til de begyndte at gå i skole, i de ca. 3 år var de sammen fra solopgang til sengetid.

John kunne godt lide at gå i skole men han var frygtelig doven når det gjaldt skolearbejde, dengang var de moderne pædagoger (ungdoms oprørerne) kommet på banen. En af hans lærere en meget ung mand, langskægget og med langt fedtet hår, i en islænder trøje der var mindst fire numre for stor så der var både røv og knæ i den, havde den ide at børnene selv skulle bestemme hvor hurtig de ville tilegne sig stoffet, da John synes det var vigtigere at lave sjov, kom han kun til side 2 da nogle få af hans kammerater var færdige med bogen. Det var også svært at finde ud af hvad John kunne for han skrev så sjusket at man ikke kunne læse det han skrev, det havde han arvet efter mig, så vi gik sammen i gang med at lære formskrift og har begge brugt det lige siden.

I Ilskov skole gav de ikke karakterer men standpunkter, Johns var fulde af udtryk som: -- glemsom -- koncentreret, passiv, en livlig fantasi, springer over hvor gærdet er lavest, har sin egen energikrise og meget mere, John var ret ligeglad med det men han var rævestolt af den sidste som betegnede ham generel; -- det var helt andre ord såsom, altid glad og veloplagt, meget omgængelig, venlig og rar, er en god kammerat, og har et godt forhold til skolen, lille John sagde "så har jeg da også fortjent mine eksamenspenge" selvfølgelig fik han dem fordi han var uimodståelig.

John tog 9 og 10 klasser på Rønne efterskole, der forstod de at motivere ham han var dygtig i alle fag og fik fine karakterer, i de to år forandrede han sig meget i positiv retning hvad undervisning angik, for efter skolen begyndte han på aftenskole, her læste han bl.a. data. Computere og hvad disse maskiner kunne, havde hans store interesse, senere læste han til merkonomi.

John søgte læreplads i en forretning lige meget hvilken, han skrev ansøgninger, han for af sted på sin knallert til de nærmeste byer for personlig at søge, lige lidt hjalp det der var ingen læreplads til ham, Johan og jeg var meget bekymrede men John tog det med en knusende ro, han havde 17 år gammel forelsket sig i Irene en sød og dejlig pige så de forlovede sig. Da Irene fik læreplads i Aulum, fandt de en lille lejlighed der, John fik arbejde som væver hos Pagh Mørup, og de levede lykkelig sammen de næste tre år, så gik de hver til sit, delte deres ejendele fredelig mellem sig, men skilsmisshunden Ginto kom herhjem sammen med John, det var en stor flot schefer, meget velopdraget og han blev her hos os da John senere flyttede i bofællesskab i Herning.

Valdehus var et bofællesskab for seks personer på andelsbasis, de skiftedes til at lave mad en uge ad gangen og John blev meget dygtig til det. I Valdehus boede Gitte Iversen også, og de to faldt for hinanden med et brag, Gitte en sød og viljefast ung pige, samlede point for hun ville være sygeplejerske. Det blev hun i 1992, samme år blev de gift i Skibild kirke med stor fest i forsamlingshuset, musikken blev leveret af Per slagter og hans orkester, John og Per havde spillet sammen i teen-age årene.